

۱- توصیف نمونه

۲- تسهیلات بهداشتی و رفاهی خانوار

۳- شاخص‌های اجتماعی و بهداشتی جمعیت

۴- شاخص‌های باروری و زایمان زنان

۵- شاخص‌های تنظیم خانواده و پیشگیری از بارداری

۶- شاخص‌های اجتماعی و بهداشتی کودکان

۷- تأییرپذیری شاخص‌ها از یکدیگر

۸- کیفیت داده‌ها، مقایسه آن با ...

جدول ۷-۱) ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ سال حداقل یکبار ازدواج کرده و سایر مشخصات اجتماعی آنها همچون طول مدت همسردهی، نسبت بیسوادی، نسبت اشتغال و سابقه مهاجرت طی ۵ سال اخیر در بین آنها

کد استان	استان	ترکیب سنی زنان ۱۰-۴۹ سال (کل)			طول مدت همسردهی زن (شهر)			طول مدت همسردهی زن (روستا)			ترکیب سنی زنان ۱۰-۴۹ سال (کل)			طول مدت همسردهی زن (شهر)			طول مدت همسردهی زن (روستا)		
		سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰	سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰	سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰	سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰	سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰	سال ۱۰-۲۹	سال ۳۰-۳۹	سال ۴۰-۵۰
	کل کشور	۴۰/۸	۳۳/۹	۲۵/۳	۴۸/۹	۳۵/۷	۲۵/۸	۴۴/۳	۳۱/۳	۲۴/۴	۴۶/۳	۳۱/۳	۲۴/۴	۴۲/۳	۳۱/۳	۲۴/۴	۴۶/۳	۳۱/۳	۲۴/۴
۱	مرکزی	۴۲/۵	۳۲/۶	۲۴/۹	۴۸/۳	۳۰/۲	۲۱/۶	۴۷/۶	۲۸/۸	۲۳/۷	۲۵/۰	۲۹/۰	۴۶/۱	۲۴/۸	۳۵/۵	۳۹/۹	۴۶/۷	۲۶/۸	۲۳/۷
۲	گیلان	۳۷/۳	۳۴/۰	۲۸/۷	۴۵/۷	۳۰/۹	۲۳/۴	۴۴/۷	۳۰/۸	۲۴/۵	۲۷/۶	۳۲/۷	۳۹/۸	۳۰/۰	۳۸/۰	۳۴/۸	۴۳/۸	۳۰/۷	۲۵/۵
۳	مازندران	۳۸/۴	۳۳/۶	۲۸/۰	۴۸/۰	۳۱/۶	۲۰/۴	۴۷/۴	۳۰/۱	۲۲/۶	۲۷/۲	۳۲/۱	۴۰/۶	۲۸/۸	۳۵/۷	۳۶/۰	۴۶/۷	۲۸/۷	۲۴/۶
۴	آذربایجان شرقی	۴۱/۵	۳۴/۳	۲۴/۲	۴۸/۴	۲۸/۹	۲۲/۷	۴۷/۴	۲۸/۹	۲۳/۷	۲۲/۵	۳۲/۶	۴۴/۹	۲۵/۱	۳۴/۵	۳۹/۶	۴۴/۹	۲۸/۸	۲۵/۴
۵	آذربایجان غربی	۳۹/۱	۳۴/۱	۲۶/۸	۴۶/۸	۳۰/۹	۲۲/۳	۴۶/۶	۳۰/۳	۲۳/۱	۲۶/۰	۳۲/۴	۴۱/۵	۲۷/۴	۳۵/۷	۳۷/۳	۴۶/۶	۲۹/۶	۲۴/۱
۶	کرمانشاه	۳۷/۶	۳۴/۵	۲۷/۸	۵۱/۱	۲۹/۸	۱۹/۰	۵۰/۰	۲۸/۹	۲۱/۱	۲۶/۵	۳۳/۱	۴۰/۴	۲۸/۵	۳۷/۲	۳۶/۲	۴۷/۹	۲۷/۱	۲۵/۱
۷	خوزستان	۴۳/۴	۳۳/۷	۲۲/۹	۴۵/۴	۳۰/۹	۲۳/۶	۴۴/۴	۳۱/۵	۲۴/۱	۲۱/۳	۳۰/۵	۴۸/۲	۲۳/۷	۳۴/۸	۴۱/۰	۴۴/۴	۳۲/۷	۲۴/۹
۸	فارس	۴۰/۵	۳۳/۵	۲۶/۰	۵۰/۶	۲۸/۱	۲۱/۳	۴۹/۵	۲۷/۴	۲۳/۱	۲۴/۴	۳۰/۸	۴۴/۸	۲۷/۰	۳۴/۱	۳۷/۷	۴۷/۷	۲۶/۵	۲۵/۹
۹	کرمان	۳۶/۶	۳۴/۷	۲۸/۷	۴۹/۱	۲۹/۲	۲۱/۷	۴۸/۹	۲۸/۳	۲۲/۸	۲۶/۴	۳۴/۱	۳۹/۵	۳۰/۶	۳۸/۷	۳۴/۱	۴۸/۶	۲۷/۳	۲۴/۲
۱۰	خراسان	۴۲/۱	۳۲/۸	۲۵/۰	۴۹/۹	۲۴/۰	۲۶/۰	۴۸/۷	۲۵/۴	۲۵/۹	۲۶/۰	۲۹/۶	۴۴/۴	۲۴/۳	۳۴/۸	۴۰/۴	۴۷/۱	۲۷/۲	۲۵/۷
۱۱	اصفهان	۴۰/۳	۳۴/۶	۲۵/۱	۵۱/۲	۲۵/۷	۲۳/۱	۴۹/۶	۲۶/۴	۲۴/۰	۱۹/۹	۳۲/۵	۴۷/۶	۲۶/۷	۳۵/۸	۳۸/۰	۴۴/۸	۲۸/۵	۲۶/۷
۱۲	سیستان و بلوچستان	۵۰/۳	۳۱/۱	۱۸/۶	۴۳/۹	۳۱/۱	۲۵/۰	۴۳/۴	۳۱/۰	۲۵/۶	۲۰/۱	۲۷/۶	۵۲/۳	۱۶/۸	۳۲/۷	۳۷/۹	۴۲/۹	۳۰/۹	۲۶/۲
۱۳	کردستان	۴۱/۷	۳۳/۱	۲۵/۲	۴۶/۶	۲۹/۳	۲۴/۱	۴۷/۳	۲۸/۹	۲۳/۷	۲۷/۴	۳۰/۳	۴۲/۳	۲۳/۵	۳۳/۸	۴۱/۲	۴۸/۳	۲۸/۴	۲۳/۳
۱۴	همدان	۴۲/۲	۳۱/۴	۲۶/۴	۵۱/۰	۲۷/۲	۲۱/۹	۵۰/۷	۲۶/۳	۲۳/۰	۲۶/۶	۲۷/۲	۴۶/۳	۲۶/۲	۳۵/۱	۳۸/۵	۴۵/۴	۲۵/۳	۲۴/۳
۱۵	چهارمحال و بختیاری	۴۲/۶	۳۲/۳	۲۵/۱	۵۰/۹	۲۶/۱	۲۳/۰	۴۹/۷	۲۶/۳	۲۴/۰	۲۴/۰	۲۹/۶	۴۶/۴	۲۶/۴	۳۵/۷	۳۸/۳	۴۸/۶	۲۶/۵	۲۴/۹
۱۶	لرستان	۴۳/۴	۳۲/۹	۲۳/۷	۴۹/۰	۲۹/۱	۲۱/۹	۴۹/۵	۲۷/۹	۲۲/۶	۲۴/۵	۲۹/۶	۴۵/۹	۲۳/۱	۳۳/۴	۴۱/۶	۴۹/۴	۲۶/۴	۲۳/۵
۱۷	ایلام	۳۶/۹	۳۵/۲	۲۷/۹	۴۹/۸	۲۸/۴	۲۱/۸	۵۲/۷	۲۶/۷	۲۰/۶	۲۹/۸	۳۵/۰	۳۵/۲	۲۶/۵	۳۶/۳	۳۸/۲	۴۹/۵	۲۴/۵	۱۹/۰
۱۸	کهگیلویه و بویراحمد	۴۵/۳	۳۱/۸	۲۲/۹	۴۸/۵	۳۰/۵	۲۱/۰	۵۰/۳	۲۹/۴	۲۰/۴	۲۲/۹	۲۹/۵	۴۷/۵	۲۲/۷	۳۶/۸	۴۲/۰	۴۸/۳	۲۸/۶	۱۹/۹
۱۹	بوشهر	۳۹/۹	۳۳/۲	۲۶/۹	۴۷/۸	۲۷/۹	۲۴/۳	۴۶/۶	۲۸/۱	۲۵/۳	۲۶/۹	۳۰/۵	۴۲/۶	۲۶/۹	۳۶/۰	۳۷/۸	۴۵/۱	۲۸/۲	۲۶/۷
۲۰	زنجان	۴۴/۷	۳۱/۵	۲۳/۸	۴۶/۸	۲۹/۵	۲۳/۷	۴۶/۶	۲۸/۹	۲۴/۵	۲۴/۱	۲۷/۶	۴۸/۳	۲۳/۵	۳۴/۶	۴۱/۲	۴۶/۳	۲۸/۳	۲۵/۴
۲۱	سمنان	۳۸/۰	۳۳/۳	۲۸/۸	۵۲/۶	۲۶/۴	۲۱/۰	۵۰/۰	۲۷/۱	۲۲/۹	۲۵/۸	۲۸/۷	۴۵/۴	۳۰/۱	۳۸/۰	۳۴/۶	۴۴/۲	۲۸/۷	۲۷/۱
۲۲	یزد	۳۹/۸	۳۴/۲	۲۵/۹	۵۰/۹	۲۶/۸	۲۲/۳	۵۰/۹	۲۶/۲	۲۲/۹	۲۷/۸	۳۱/۱	۴۱/۱	۲۵/۳	۳۳/۴	۳۹/۴	۴۹/۴	۲۴/۶	۲۴/۶
۲۳	هرمزگان	۴۶/۰	۳۲/۱	۲۲/۰	۴۴/۴	۲۹/۴	۲۶/۱	۴۵/۶	۲۹/۲	۲۵/۲	۲۳/۲	۲۹/۶	۴۷/۲	۲۰/۳	۳۴/۷	۴۴/۴	۴۹/۴	۲۹/۱	۲۴/۵
۲۴	تهران بدون شهر تهران	۴۲/۰	۳۵/۰	۲۳/۰	۴۸/۸	۲۷/۹	۲۳/۳	۴۷/۶	۲۹/۲	۲۳/۳	۲۰/۶	۳۴/۶	۴۴/۹	۲۴/۶	۳۶/۰	۴۰/۱	۴۴/۹	۲۷/۹	۲۳/۲
۲۵	اردبیل	۴۳/۳	۳۳/۶	۲۳/۱	۴۶/۷	۳۰/۲	۲۳/۱	۴۷/۴	۲۸/۹	۲۳/۶	۲۴/۲	۳۱/۸	۴۴/۰	۲۲/۱	۳۵/۳	۴۲/۶	۴۴/۰	۲۷/۶	۲۴/۲
۲۶	قم	۴۵/۶	۳۴/۶	۱۹/۸	۴۷/۱	۲۸/۹	۲۳/۹	۴۷/۱	۲۸/۹	۲۴/۰	۲۲/۰	۲۸/۲	۴۹/۷	۱۹/۵	۳۲/۹	۴۵/۲	۴۹/۷	۲۸/۶	۲۴/۷
۲۷	قزوین	۴۲/۹	۳۳/۷	۲۳/۴	۴۷/۱	۲۸/۸	۲۴/۱	۴۶/۶	۲۷/۹	۲۵/۵	۲۳/۱	۳۱/۴	۴۵/۵	۲۳/۶	۳۴/۱	۴۱/۱	۴۷/۱	۲۶/۶	۲۷/۵
۲۸	گلستان	۳۸/۸	۳۵/۴	۲۵/۸	۴۸/۳	۲۹/۰	۲۲/۶	۴۶/۶	۳۰/۸	۲۲/۶	۲۳/۰	۳۵/۴	۴۱/۶	۲۹/۳	۳۹/۷	۳۵/۴	۴۶/۶	۲۲/۲	۲۲/۶
۲۹	شهر تهران	۳۸/۱	۳۵/۳	۲۶/۶	۴۷/۰	۳۰/۵	۲۲/۵	۴۷/۰	۳۰/۵	۲۲/۵	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۶/۶	۳۶/۴	۳۸/۱	۴۷/۰	۰/۰	۰/۰

**تأثیر عوامل اجتماعی اقتصادی روی
میزان‌های پوشش روش‌های پیشگیری از
بارداری و میزان باروری**

میزان‌های باروری، در درجه اول تابع میزان پوشش روش‌های معتبر پیشگیری از بارداری است، ولی میزان‌های باروری و میزان پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری فقط از دسترسی سهل و آسان به روش‌های معتبر پیروی نمی‌کند، بلکه از عوامل دیگر نیز تأثیر می‌پذیرد. این عوامل دیگر به طور عمده عوامل اجتماعی و اقتصادی است.

در چهار صفحه بعد با کنار هم قرار دادن این جدول (۱-۷) و بخش‌هایی از جداول میزان‌های باروری و میزان پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری تأثیر این عوامل بر میزان پوشش روش‌ها و میزان‌های باروری نمایش داده شده است.

هر نقطه در نمودارهای مزبور، مناطق شهری و روستایی استان‌های مختلف است، هر استان با شماره‌ای مشخص شده است که در ستون اول جدول (۱-۷) در کنار نام استان، آمده است. حرف «ش» نشانه مناطق شهری و «ر» نشانه مناطق روستایی است.

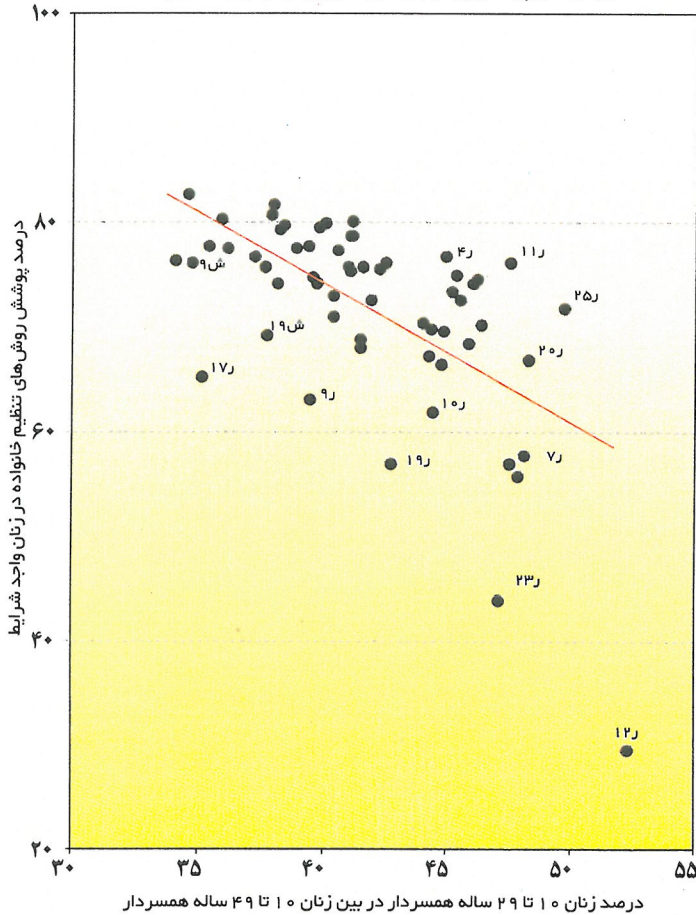
نسبت مهاجرین طی ۵ سال اخیر در زنان همسر دار ۱۰-۴۹ سال			نسبت شاغلین در زنان همسر دار ۱۰-۴۹ سال			نسبت بیسوادی در زنان همسر دار ۱۰-۴۹ سال		
روستا	شهر	کل	روستا	شهر	کل	روستا	شهر	کل
۱۳/۴	۱۴/۳	۱۳/۶	۲۴/۴	۱۵/۶	۱۸/۷	۴۲/۸	۱۶/۶	۲۵/۹
۱۳/۵	۱۵/۶	۱۴/۷	۱۶/۶	۱۵/۰	۱۵/۶	۳۷/۵	۱۵/۸	۲۵/۰
۱۶/۶	۱۹/۷	۱۸/۱	۴۶/۶	۲۰/۶	۳۴/۰	۳۴/۲	۱۳/۲	۲۴/۰
۱۶/۸	۱۹/۲	۱۷/۹	۲۴/۳	۱۸/۴	۲۱/۵	۲۷/۸	۱۲/۲	۲۰/۴
۳/۸	۸/۷	۶/۹	۳۲/۰	۱۸/۰	۲۳/۰	۵۱/۵	۲۶/۵	۳۵/۴
۹/۶	۱۷/۲	۱۴/۰	۳۱/۴	۱۵/۷	۲۲/۴	۶۴/۲	۳۲/۸	۴۶/۱
۱۳/۸	۱۲/۶	۱۳/۰	۴۰/۴	۱۲/۶	۲۲/۳	۴۹/۹	۲۷/۶	۳۵/۴
۱۰/۳	۱۴/۷	۱۳/۲	۱۲/۱	۱۱/۳	۱۱/۶	۵۱/۹	۱۸/۸	۲۹/۹
۱۰/۲	۱۲/۳	۱۱/۴	۱۸/۹	۱۳/۳	۱۵/۵	۳۲/۳	۱۱/۸	۲۰/۰
۱۱/۰	۱۸/۲	۱۴/۹	۱۴/۸	۲۱/۶	۱۸/۵	۴۰/۶	۱۵/۹	۲۷/۲
۹/۹	۱۲/۱	۱۱/۲	۳۰/۳	۱۵/۷	۲۲/۰	۴۴/۱	۱۴/۰	۲۶/۹
۱۲/۹	۱۳/۷	۱۳/۵	۳۹/۹	۲۲/۹	۲۷/۱	۲۴/۲	۱۳/۴	۱۶/۱
۱۰/۶	۲۲/۱	۱۵/۸	۵/۵	۱۲/۸	۸/۸	۷۲/۳	۴۳/۰	۵۹/۰
۱۳/۲	۱۵/۳	۱۴/۴	۳۰/۸	۱۸/۰	۲۳/۷	۶۹/۹	۳۷/۹	۵۲/۲
۷/۶	۱۵/۱	۱۱/۵	۱۶/۳	۱۵/۲	۱۵/۷	۴۰/۸	۲۰/۸	۳۰/۵
۶/۶	۱۱/۳	۸/۸	۱۹/۷	۲۵/۲	۲۲/۳	۴۶/۴	۲۱/۵	۳۴/۷
۱۰/۴	۱۲/۵	۱۱/۶	۱۹/۴	۱۱/۲	۱۴/۷	۵۰/۸	۲۳/۸	۳۵/۴
۷/۹	۱۴/۷	۱۱/۷	۱۱/۰	۱۲/۴	۱۱/۸	۵۱/۴	۲۴/۶	۳۶/۴
۱۶/۰	۱۷/۵	۱۶/۶	۱۰/۷	۱۵/۰	۱۲/۴	۵۲/۷	۱۶/۸	۳۸/۴
۱۱/۷	۱۳/۶	۱۲/۸	۱۵/۵	۱۲/۵	۱۳/۹	۳۷/۰	۱۶/۶	۲۵/۶
۸/۳	۱۳/۰	۱۰/۷	۵۲/۸	۲۴/۵	۳۸/۵	۵۵/۱	۲۶/۰	۴۰/۴
۱۵/۷	۱۷/۰	۱۶/۶	۱۶/۹	۱۶/۰	۱۶/۳	۲۴/۶	۸/۶	۱۳/۵
۱۰/۷	۱۵/۳	۱۴/۲	۴۷/۲	۳۰/۲	۳۴/۵	۲۲/۳	۱۳/۵	۱۵/۷
۸/۲	۱۷/۲	۱۲/۱	۶/۹	۱۱/۵	۸/۹	۵۱/۱	۱۸/۵	۳۷/۰
۳۰/۷	۲۴/۹	۲۷/۲	۷/۳	۱۰/۶	۹/۳	۲۳/۸	۱۶/۲	۱۹/۲
۷/۲	۱۲/۷	۱۰/۰	۱۷/۶	۱۲/۳	۱۴/۹	۵۷/۳	۳۰/۶	۴۳/۶
۱۳/۶	۱۱/۹	۱۲/۱	۲۸/۶	۱۲/۲	۱۳/۷	۳۲/۱	۲۰/۶	۲۱/۷
۱۲/۸	۱۷/۳	۱۵/۵	۱۹/۷	۱۵/۹	۱۷/۵	۳۴/۲	۱۷/۱	۲۴/۲
۱۲/۶	۱۷/۴	۱۴/۷	۲۶/۵	۱۸/۳	۲۲/۸	۴۶/۴	۱۸/۶	۳۴/۰
۰/۰	۱۱/۲	۱۱/۲	۰/۰	۱۲/۶	۱۲/۶	۰/۰	۷/۴	۷/۴

تأثیر برخی از عوامل بر میزان پوشش تنظیم خانواده و باروری در استان‌ها

ر: روستایی
ش: شهری
شماره استان‌ها در حاشیه جدول
۱-۷ آمده است

و هرچه ترکیب سنی زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله در منطقه‌ای جوان‌تر باشد یعنی درصد بیشتری از زنان ۱۰ تا ۲۹ ساله را در برداشته باشد پوشش تنظیم خانواده آن منطقه کمتر است.

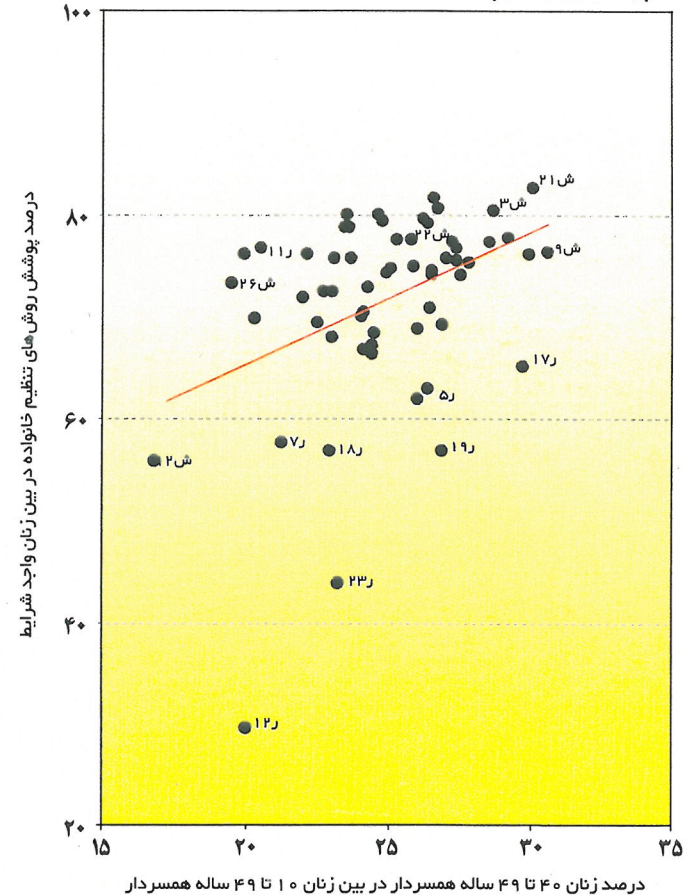
ارتباط ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسر دار با درصد پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری در بین زنان واجد شرایط

یکی از عوامل تعیین‌کننده در میزان پوشش استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری در یک منطقه ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسر دار است در ارزیابی برنامه در یک منطقه به این نکته باید توجه داشت.

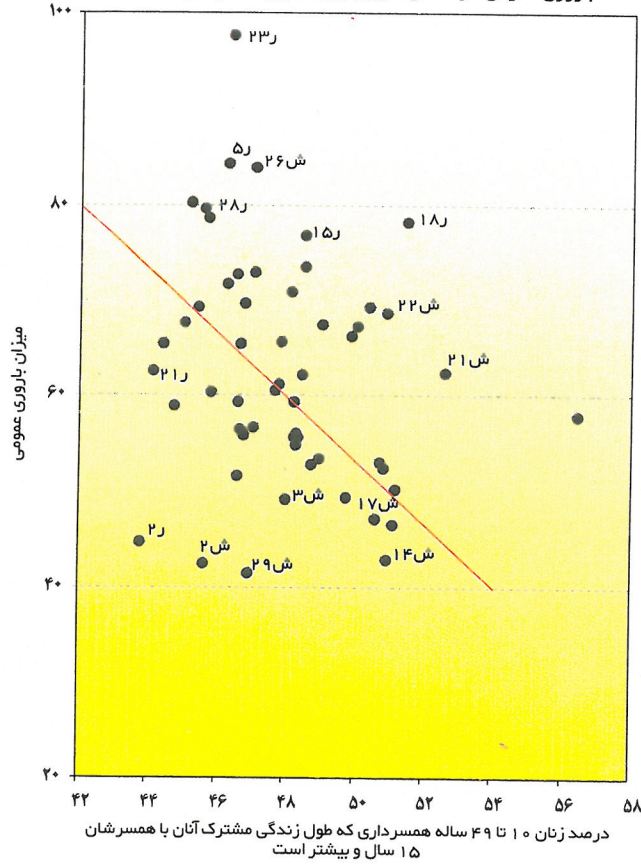
هرچه ترکیب سنی زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله یک منطقه مسن‌تر باشد (درصد بیشتری از زنان ۴۰ تا ۴۹ ساله را در بین خود داشته باشند) پوشش تنظیم خانواده آن منطقه هم بیشتر است.

ارتباط بین ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسر دار با درصد پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری در بین زنان واجد شرایط

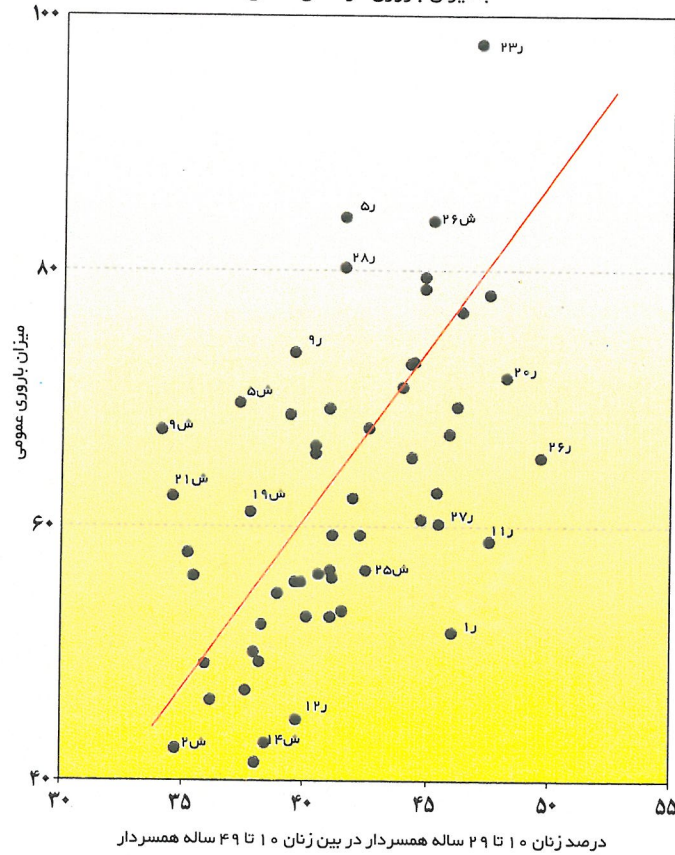

میزان باروری عمومی در یک منطقه به ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسردار آن منطقه بستگی دارد.
و همچنین به ترکیب سنی زوجین آن منطقه هم بستگی دارد.

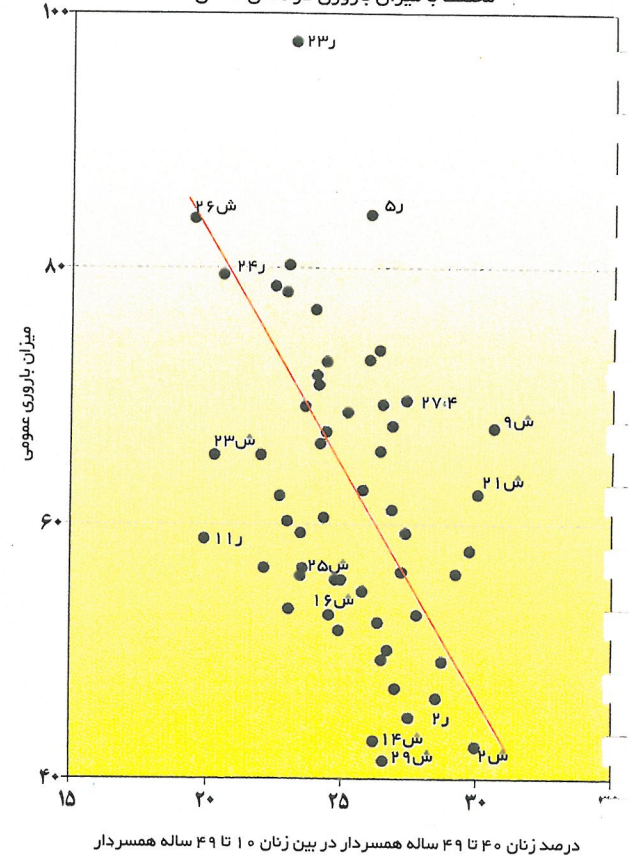
ارتباط بین ترکیب سنی زوجین از نظر طول زندگی مشترک با میزان باروری عمومی در مناطق شهری و روستایی استان‌های مختلف

ارتباط بین ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسردار در مناطق مختلف با میزان باروری در همان مناطق

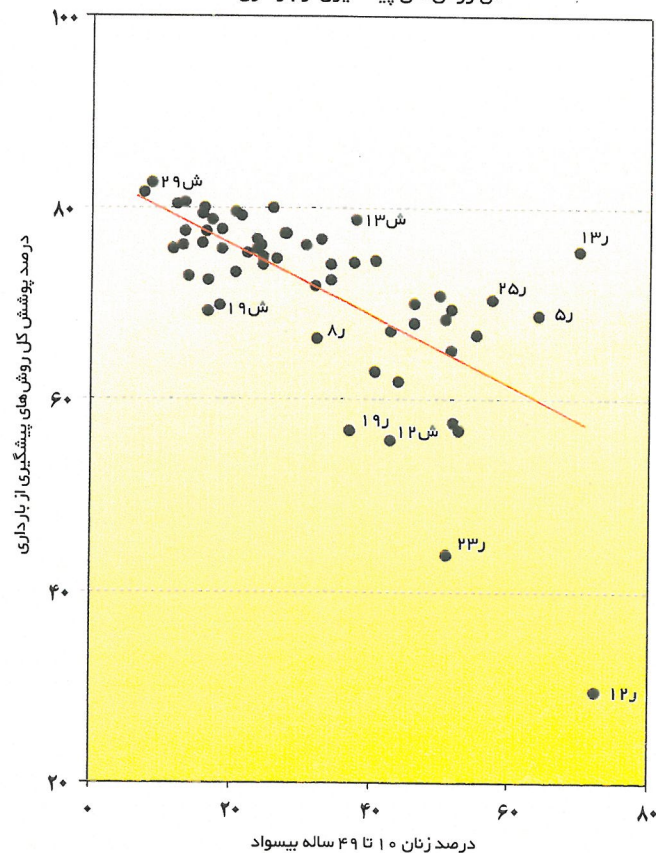
ارتباط بین ترکیب سنی زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله همسردار در مناطق مختلف با میزان باروری در همان مناطق

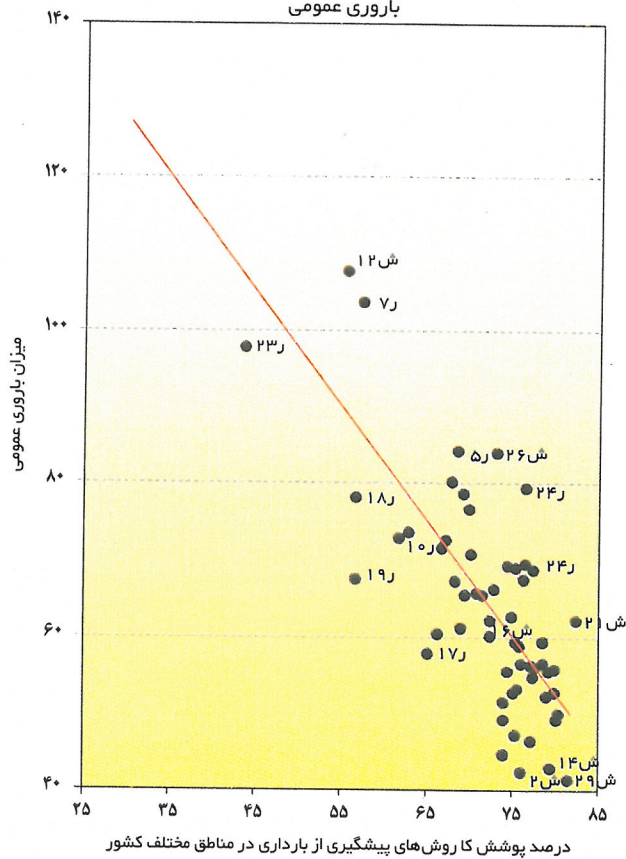
افزایش نسبت زنان بیسواد در یک منطقه به کاهش پوشش تنظیم خانواده منجر می شود و به همین ترتیب به افزایش سطح باروری منجر می شود.

افزایش نسبت باسوادی به کاهش باروری می تواند منجر گردد ولی بی مدد روش های پیشگیری از بارداری، این پدیده شکل نمی گیرد.

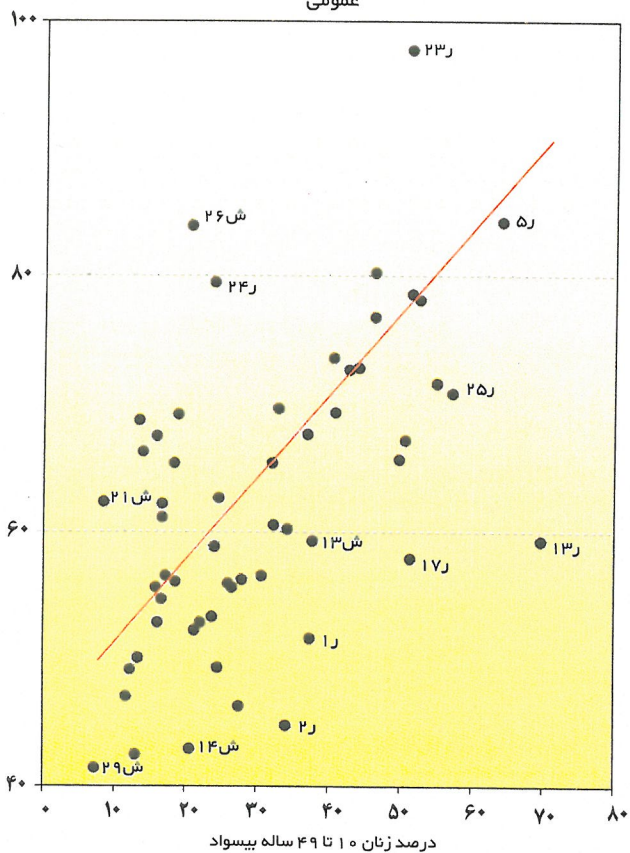
ارتباط بین درصد بیسوادی در مناطق مختلف کشور با درصد پوشش کل روش های پیشگیری از بارداری

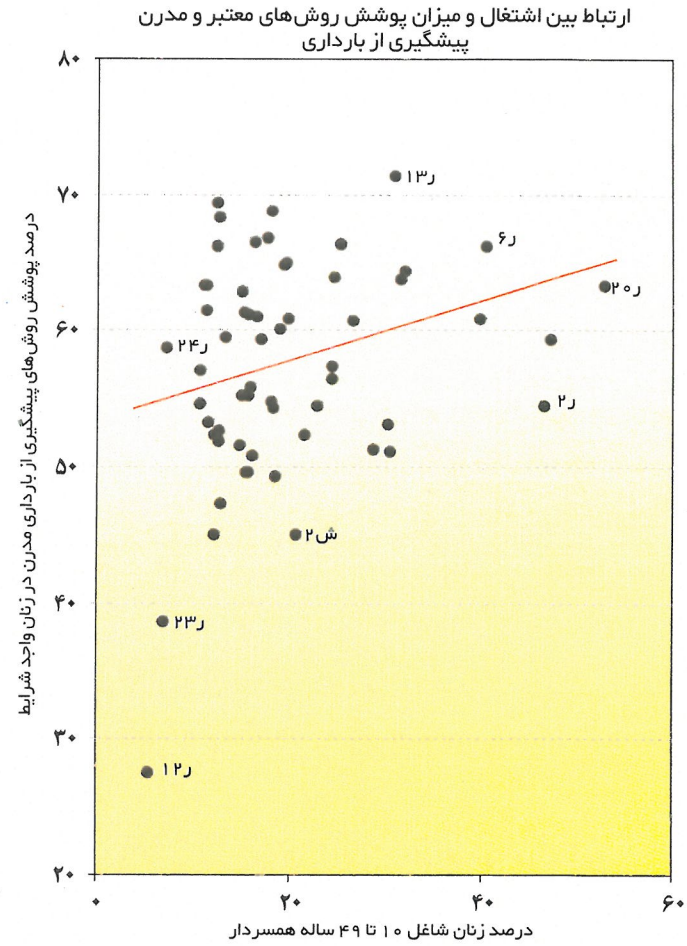
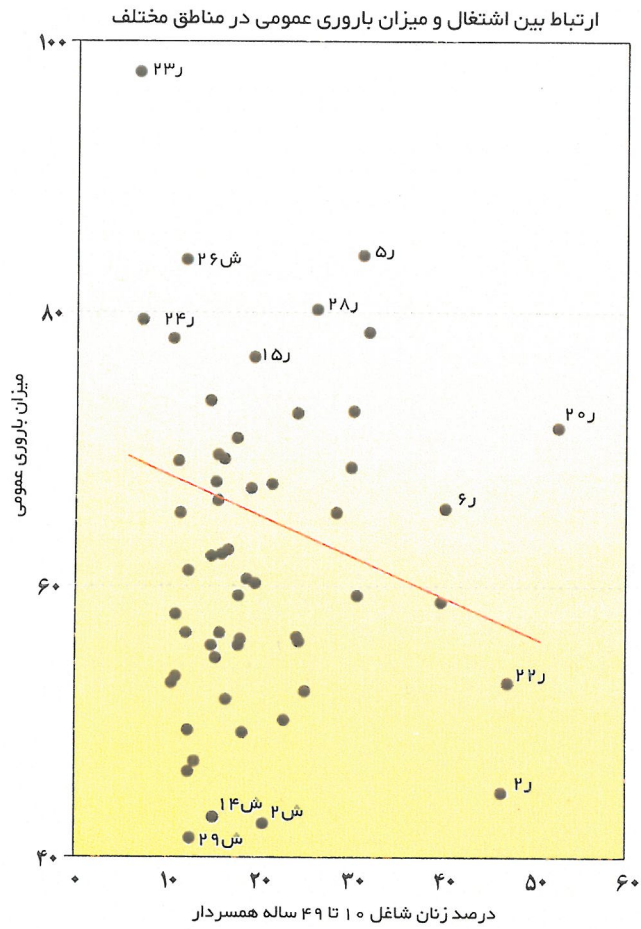
ارتباط پوشش کل روش های پیشگیری از بارداری با میزان باروری عمومی

ارتباط بین درصد بیسوادی در مناطق مختلف کشور با میزان باروری عمومی

اشتغال هم به کاهش باروری و افزایش پوشش تنظیم خانواده منجر می‌شود ولی هنوز شدت این تأثیر در جامعه ما به اندازه سواد نیست و بر آن هم افزایی ندارد.

جدول ۲-۷) میزان پوشش روش‌های مدرن پیشگیری از بارداری در زنان همسردار غیرحامله بر حسب سن، مدت همسردهی، سواد، اشتغال و مهاجرت به تفکیک شهر و روستا

درصد پوشش برحسب داشتن سواد یا بیسواد		درصد پوشش برحسب طول مدت همسردهی زن									درصد پوشش برحسب گروه سنی						استان
روستا		شهر		روستا			شهر			روستا			شهر				
بیسواد	باسواد	بیسواد	باسواد	۱۵ سال و بیشتر	۱۴-۶ سال	۵-۰ سال	۱۵ سال و بیشتر	۱۴-۶ سال	۵-۰ سال	۴۰-۴۹ سال	۳۰-۳۹ سال	۱۰-۲۹ سال	۴۰-۴۹ سال	۳۰-۳۹ سال	۱۰-۲۹ سال		
۵۴/۲	۶۱/۹	۵۴/۲	۶۰/۵	۶۷/۳	۶۰/۰	۳۵/۴	۶۲/۳	۵۶/۳	۳۶/۵	۶۳/۰	۶۸/۷	۴۶/۱	۵۸/۱	۶۳/۷	۴۵/۵	کل کشور	
۵۶/۷	۶۸/۰	۵۲/۷	۶۸/۴	۶۹/۹	۶۸/۴	۳۷/۵	۶۷/۶	۵۱/۸	۳۲/۰	۶۳/۴	۷۳/۵	۵۱/۷	۶۵/۴	۶۳/۶	۴۱/۴	مرکزی	
۵۴/۲	۵۴/۹	۴۴/۵	۴۷/۷	۵۸/۲	۶۰/۸	۴۰/۵	۴۹/۵	۴۷/۶	۳۲/۶	۵۰/۳	۶۴/۰	۴۹/۵	۴۲/۵	۵۳/۲	۳۷/۹	گیلان	
۵۱/۵	۶۹/۱	۴۷/۹	۶۰/۶	۶۹/۹	۵۴/۳	۳۳/۲	۶۲/۰	۴۶/۵	۲۴/۳	۶۹/۶	۶۴/۶	۴۱/۰	۶۰/۸	۵۶/۵	۳۳/۵	مازندران	
۵۷/۳	۷۱/۲	۵۱/۷	۶۳/۲	۷۷/۶	۶۶/۷	۳۸/۱	۶۰/۴	۶۰/۴	۳۵/۴	۷۱/۷	۷۹/۱	۵۰/۱	۵۴/۴	۶۴/۹	۴۶/۱	آذربایجان شرقی	
۶۰/۱	۶۶/۱	۵۹/۲	۶۵/۱	۷۱/۷	۶۸/۳	۴۳/۶	۶۶/۹	۶۵/۲	۴۳/۳	۶۵/۲	۷۵/۶	۵۴/۰	۵۷/۸	۶۸/۶	۵۶/۳	آذربایجان غربی	
۶۱/۶	۷۰/۵	۶۶/۷	۷۲/۳	۷۷/۰	۶۷/۱	۴۴/۳	۷۵/۸	۶۴/۲	۵۴/۱	۷۴/۶	۷۵/۳	۵۳/۰	۷۱/۲	۷۶/۱	۵۷/۸	کرمانشاه	
۵۲/۲	۵۲/۴	۶۰/۲	۶۷/۰	۶۲/۸	۵۲/۲	۳۴/۵	۶۹/۲	۶۵/۳	۴۱/۶	۶۲/۴	۶۰/۲	۴۲/۸	۶۳/۰	۷۰/۰	۵۳/۱	خوزستان	
۵۷/۷	۶۵/۴	۵۹/۵	۵۹/۴	۷۴/۸	۶۰/۶	۳۲/۸	۶۸/۸	۶۱/۳	۳۵/۰	۶۸/۵	۷۶/۱	۴۴/۷	۶۴/۹	۶۸/۱	۴۷/۵	فارس	
۵۱/۴	۵۲/۰	۵۲/۳	۵۱/۸	۶۲/۳	۵۲/۳	۲۹/۵	۵۹/۸	۵۰/۳	۳۷/۷	۵۵/۶	۶۳/۷	۳۸/۷	۵۸/۰	۵۶/۷	۴۲/۶	کرمان	
۴۵/۹	۵۷/۷	۴۸/۶	۵۴/۹	۶۱/۲	۵۹/۴	۲۳/۷	۶۱/۲	۵۰/۴	۲۶/۱	۵۹/۴	۶۲/۳	۳۸/۷	۵۶/۴	۵۹/۸	۳۶/۳	خراسان	
۵۹/۰	۶۶/۸	۵۴/۷	۵۳/۴	۷۱/۱	۶۵/۱	۳۹/۳	۶۳/۲	۵۴/۴	۳۵/۲	۶۴/۹	۷۵/۹	۴۹/۰	۵۹/۳	۶۲/۱	۴۴/۰	اصفهان	
۳۵/۲	۲۴/۴	۵۳/۶	۳۸/۸	۳۱/۴	۲۹/۳	۱۸/۶	۵۴/۸	۴۷/۷	۳۳/۴	۳۰/۳	۳۴/۱	۲۲/۷	۵۳/۵	۵۵/۲	۳۹/۴	سیستان و بلوچستان	
۶۵/۸	۷۳/۸	۶۵/۸	۷۳/۶	۸۰/۰	۷۴/۳	۴۹/۹	۷۴/۴	۷۲/۳	۵۳/۲	۷۶/۶	۸۲/۴	۶۰/۱	۷۲/۷	۷۴/۱	۶۱/۹	کردستان	
۶۲/۳	۷۲/۴	۵۹/۵	۶۸/۱	۷۵/۴	۶۸/۶	۴۵/۵	۶۹/۵	۶۰/۴	۴۳/۳	۶۸/۷	۷۹/۸	۵۷/۳	۶۶/۳	۶۸/۸	۵۰/۹	همدان	
۵۸/۰	۷۳/۰	۶۳/۰	۷۸/۳	۷۸/۶	۶۳/۹	۳۹/۷	۷۶/۲	۶۶/۳	۴۴/۴	۷۹/۳	۷۶/۰	۵۰/۶	۷۲/۹	۷۵/۱	۵۳/۶	چهارمحال و بختیاری	
۵۸/۴	۷۱/۰	۶۱/۸	۶۷/۹	۷۷/۲	۶۶/۰	۳۷/۰	۷۱/۱	۶۵/۳	۴۲/۸	۷۳/۵	۷۸/۵	۵۱/۳	۶۶/۹	۷۲/۰	۵۳/۹	لرستان	
۵۹/۶	۶۶/۷	۶۷/۸	۷۴/۱	۷۱/۸	۶۱/۵	۴۰/۲	۷۸/۲	۷۱/۳	۴۶/۷	۶۶/۷	۷۳/۸	۴۹/۸	۷۴/۷	۷۸/۶	۵۷/۰	ایلام	
۵۲/۱	۵۶/۹	۶۲/۱	۶۶/۷	۶۷/۴	۵۰/۱	۲۸/۱	۷۵/۱	۵۹/۵	۳۹/۴	۶۲/۵	۷۱/۳	۴۰/۵	۷۳/۳	۶۹/۶	۵۱/۷	کهگیلویه و بویراحمد	
۴۷/۸	۵۲/۵	۵۱/۶	۵۳/۰	۵۳/۰	۵۹/۸	۳۲/۹	۶۰/۴	۵۲/۳	۳۴/۵	۴۶/۱	۶۱/۵	۴۳/۲	۵۴/۶	۶۱/۰	۴۱/۱	بوشهر	
۵۷/۵	۶۸/۱	۶۰/۴	۷۳/۸	۷۲/۰	۶۹/۱	۴۱/۰	۷۰/۴	۶۸/۵	۴۵/۲	۶۶/۸	۷۵/۰	۵۴/۹	۶۴/۶	۷۲/۳	۵۶/۳	زنجان	
۵۷/۴	۶۴/۸	۴۹/۸	۶۰/۸	۷۲/۶	۶۱/۹	۳۴/۷	۵۹/۲	۴۸/۶	۳۲/۷	۶۹/۲	۷۲/۶	۴۵/۱	۵۸/۳	۵۴/۴	۴۱/۰	سمنان	
۵۹/۰	۶۰/۰	۵۳/۵	۵۰/۰	۶۸/۰	۶۲/۱	۳۸/۳	۵۸/۷	۵۵/۴	۳۷/۲	۶۰/۵	۷۲/۵	۴۸/۴	۵۱/۶	۶۲/۷	۴۵/۸	یزد	
۴۰/۸	۳۶/۴	۵۳/۲	۵۲/۸	۴۰/۹	۴۲/۰	۲۹/۸	۶۲/۲	۵۳/۶	۳۷/۴	۳۵/۸	۴۶/۷	۳۴/۷	۵۸/۳	۶۰/۷	۴۴/۸	هرمزگان	
۵۷/۲	۶۳/۱	۵۵/۰	۶۷/۶	۶۹/۲	۵۶/۲	۴۱/۰	۶۶/۱	۵۳/۷	۴۱/۹	۶۴/۸	۶۶/۶	۴۹/۶	۶۱/۴	۶۴/۳	۴۷/۸	تهران بدون شهر تهران	
۵۹/۱	۷۲/۵	۶۲/۱	۷۵/۱	۷۷/۵	۷۲/۲	۳۹/۳	۷۳/۳	۷۱/۴	۴۴/۶	۷۱/۵	۷۸/۸	۵۵/۵	۶۸/۳	۷۶/۰	۵۶/۷	اردبیل	
۴۵/۶	۶۳/۰	۴۱/۸	۵۷/۱	۶۴/۸	۵۱/۸	۲۴/۶	۵۲/۷	۴۷/۸	۲۶/۴	۶۲/۹	۶۸/۰	۳۶/۴	۴۵/۹	۵۶/۱	۳۶/۵	قم	
۵۶/۵	۶۹/۲	۵۳/۸	۶۵/۶	۷۲/۷	۶۴/۲	۳۷/۶	۶۳/۷	۵۹/۰	۳۶/۴	۶۸/۹	۷۳/۲	۴۸/۲	۵۹/۴	۶۵/۱	۴۵/۹	قزوین	
۵۶/۷	۶۵/۵	۵۲/۴	۶۲/۴	۷۰/۶	۶۳/۱	۳۸/۰	۶۳/۰	۵۵/۴	۳۴/۲	۶۳/۸	۷۳/۱	۴۸/۷	۵۹/۲	۶۰/۰	۴۴/۴	گلستان	
		۵۲/۰	۵۹/۲				۵۹/۳	۵۴/۲	۳۶/۲				۵۱/۵	۶۱/۸	۴۴/۴	شهر تهران	

باروری، تنظیم خانواده و عوامل مؤثر بر آنها

در حال حاضر روند کاهش باروری و نرخ رشد جمعیت در جمهوری اسلامی ایران که در نیمه دوم دهه هفتاد هنوز مورد تردید بود، به عنوان یک واقعیت انکار ناپذیر به وسیله:

❖ تحقیقات متعدد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

❖ مقایسه سرشماری ۱۳۷۵ با ۱۳۶۵

❖ تعداد موالیذ ثبت شده در سازمان ثبت احوال

❖ تحقیقات جمعیت‌شناسی مختلف

مورد وتوق علمی قرار گرفته است.

باروری کلی ۲، موالیذ ۱/۶ درصد و .... سایر نتایج به دست آمده از این بررسی نیز مهر تأییدی بر همه آن یافته‌ها خواهد بود.

سرعت بالای این کاهش (حدود ده سال) برای بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی دست‌اندر کار به عنوان یک پدیده نادر و نوین قابل مطالعه و بررسی تلقی شده و برای برخی از سازمان‌های دیگر هنوز مورد تردید قرار دارد، به همین دلیل، برآوردهای گروهی که تردید دارند، اغلب سبب چالش‌هایی در سطح ملی و بین‌المللی می‌شود.

اما آنچه که در این تحقیق به عنوان یک یافته نوین باید مورد توجه قرار گیرد، توزیع نامناسب این کاهش در درون استان‌ها و مناطق مختلف است. در عین اینکه استان‌هایی همچون تهران و گیلان پایین‌ترین نرخ باروری کلی (۱/۳ تا ۱/۴) را دارد در مناطق روستایی سیستان و بلوچستان این رقم تا ۴/۷ و در مناطق روستایی خوزستان ۳/۴ و هرمزگان ۳/۳ افزایش می‌یابد.

این نابرابری در میزان باروری نه تنها خود را در این قالب، بلکه خود را در نابرابری پوشش خدمات تنظیم خانواده هم نشان می‌دهد. نقشه صفحه نیز همین را نشان می‌دهد. این نابرابری در جداول، نقشه‌ها و نمودارهای مختلف این کتاب در عرصه‌های مختلف از سواد گرفته تا تیمی کودکان هم دیده می‌شود.

البته نباید نادیده گرفت که پوشش تنظیم خانواده و در نتیجه باروری تأثیرپذیر ترکیب سن زنان همسرار، ترکیب سنی زوج‌های منطقه، سواد، اشتغال و ... نیز هست.

از نقشه روبرو چنین نیز برمی‌آید که در استان‌هایی چون آذربایجان غربی، گلستان، کهگیلویه و بویراحمد و ... با وجود پوشش بالای روش‌های مدرن تنظیم خانواده، باروری بالاتر از محدوده مورد انتظار است. این نکته‌ای است قابل بررسی و تعمق!

درصد پوشش برحسب مهاجرت داشتن در ۵ سال اخیر				درصد پوشش برحسب اشتغال			
روستا		شهر		روستا		شهر	
ساکن	مهاجر	ساکن	مهاجر	خانه‌دار	شاغل	خانه‌دار	شاغل
۵۶/۳	۶۰/۳	۵۵/۹	۵۱/۴	۵۴/۲	۶۱/۹	۵۵/۳	۵۳/۷
۶۲/۲	۵۲/۷	۵۶/۴	۴۸/۵	۵۹/۸	۶۶/۵	۵۴/۷	۵۲/۹
۵۶/۲	۴۵/۴	۴۵/۴	۴۳/۲	۵۳/۲	۵۵/۹	۴۵/۵	۴۲/۸
۵۷/۷	۴۹/۸	۵۰/۹	۴۳/۱	۵۴/۲	۶۳/۰	۴۹/۴	۴۹/۵
۶۵/۰	۵۰/۸	۵۴/۵	۵۷/۰	۶۳/۸	۶۵/۶	۵۳/۲	۶۱/۱
۶۵/۱	۵۲/۹	۶۲/۲	۵۶/۲	۶۲/۴	۶۷/۷	۶۲/۵	۵۲/۸
۶۷/۷	۵۶/۲	۶۹/۲	۶۱/۲	۶۵/۴	۶۷/۱	۶۸/۹	۶۳/۶
۵۳/۵	۴۲/۴	۶۲/۴	۵۵/۶	۵۰/۶	۶۴/۸	۶۱/۳	۶۲/۸
۶۰/۹	۵۳/۶	۵۹/۵	۵۸/۳	۵۹/۱	۶۴/۷	۶۰/۶	۵۲/۶
۵۳/۵	۳۶/۷	۵۳/۳	۴۶/۶	۵۲/۱	۴۸/۴	۵۲/۶	۵۱/۲
۵۱/۸	۴۴/۵	۵۰/۲	۴۳/۵	۵۰/۵	۵۲/۴	۵۱/۱	۴۱/۰
۶۲/۲	۵۱/۹	۵۴/۲	۵۶/۳	۵۸/۶	۶۴/۴	۵۳/۶	۵۷/۵
۲۷/۶	۲۵/۷	۴۹/۴	۳۹/۷	۲۶/۹	۳۴/۵	۴۶/۴	۵۳/۱
۷۳/۵	۵۷/۷	۶۹/۹	۶۲/۲	۶۹/۱	۷۶/۳	۶۷/۸	۷۲/۵
۶۷/۳	۵۵/۵	۶۲/۲	۵۶/۲	۶۶/۴	۶۶/۷	۶۱/۴	۶۰/۷
۶۵/۷	۵۴/۴	۶۷/۶	۵۶/۱	۶۳/۸	۶۹/۴	۶۵/۱	۶۹/۸
۶۶/۶	۴۹/۱	۶۴/۶	۵۳/۹	۶۴/۶	۶۵/۵	۶۴/۲	۵۶/۱
۶۴/۳	۵۱/۳	۷۰/۵	۶۲/۷	۶۳/۴	۶۲/۰	۶۹/۹	۶۶/۰
۵۶/۸	۴۳/۱	۶۴/۶	۵۴/۵	۵۳/۶	۶۳/۳	۶۳/۵	۵۸/۹
۵۰/۱	۴۵/۴	۵۲/۵	۴۷/۷	۴۹/۷	۴۹/۲	۵۲/۰	۵۱/۳
۶۴/۷	۴۸/۰	۶۴/۳	۶۱/۹	۶۱/۲	۶۵/۲	۶۴/۱	۶۳/۱
۶۱/۴	۴۷/۶	۵۱/۸	۴۶/۶	۵۸/۶	۶۲/۳	۵۱/۰	۴۹/۶
۵۹/۳	۵۸/۵	۵۳/۲	۵۱/۵	۵۶/۴	۶۲/۵	۴۹/۶	۶۰/۹
۳۸/۷	۳۵/۹	۵۴/۳	۴۷/۸	۳۷/۹	۴۶/۴	۵۳/۵	۵۰/۵
۶۱/۸	۵۱/۴	۵۸/۸	۵۱/۶	۵۸/۸	۵۶/۲	۵۷/۳	۵۴/۴
۶۷/۸	۵۳/۷	۶۶/۵	۶۳/۴	۶۶/۶	۶۷/۳	۶۵/۹	۶۷/۶
۵۱/۶	۴۸/۷	۴۵/۶	۴۰/۹	۵۲/۲	۴۸/۵	۴۵/۷	۴۰/۱
۶۱/۵	۵۶/۵	۵۶/۸	۵۰/۹	۶۰/۲	۶۳/۳	۵۶/۱	۵۴/۴
۶۳/۰	۴۵/۵	۵۵/۴	۳۹/۰	۵۸/۰	۶۸/۲	۵۳/۷	۵۶/۹
		۵۳/۱	۴۸/۶			۵۲/۸	۵۰/۶

جدول ۳-۷) میزان شیوع استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری در زنان ۱۵-۴۹ ساله همسردار بر حسب سن و نوع روش

از روش پیشگیری از بارداری استفاده می‌کنند

کل روش‌ها	روش‌های سنتی				روش‌های مدرن								از روش پیشگیری استفاده نمی‌کنند به دلیل:			منطقه	گروه سنی
	جمع روش‌های سنتی	سایر روش‌ها	دوره مطمئن	زنجیری منقطع	جمع روش‌های مدرن	کاندوم	قرص	آمپول	نورپلنت	آی‌یو‌دی	بستن لوله مرد	بستن لوله زن	حاملگی	سایر دلایل:			
														جمع	سایر دلایل		
۳۹/۳	۱۳/۷	۰/۰	۰/۱	۱۳/۶	۲۵/۶	۵/۴	۱۴/۳	۰/۹	۰/۲	۴/۸	۰/۰	۰/۱	۱۱/۹	۴۸/۸	۶۰/۷	کل	۱۵-۱۹ سال
۴۲/۸	۱۶/۳	۰/۰	۰/۱	۱۶/۲	۲۶/۵	۶/۶	۱۳/۱	۰/۶	۰/۱	۶/۰	۰/۰	۰/۱	۱۱/۴	۴۵/۸	۵۷/۲	شهر	
۳۲/۹	۹/۰	۰/۰	۰/۱	۸/۹	۲۳/۹	۳/۴	۱۶/۴	۱/۲	۰/۳	۲/۶	۰/۰	۰/۱	۱۲/۸	۵۴/۳	۶۷/۱	روستا	
۶۱/۵	۱۸/۴	۰/۰	۰/۴	۱۸/۰	۴۳/۲	۶/۰	۲۲/۰	۲/۹	۰/۶	۱۱/۰	۰/۴	۰/۳	۱۰/۷	۲۷/۸	۳۸/۵	کل	۲۰-۲۴ سال
۶۴/۹	۲۲/۷	۰/۱	۰/۵	۲۲/۱	۴۲/۲	۶/۹	۱۹/۶	۱/۷	۰/۵	۱۲/۷	۰/۵	۰/۳	۱۰/۲	۲۵/۰	۳۵/۱	شهر	
۵۵/۵	۱۰/۶	۰/۰	۰/۱	۱۰/۴	۴۴/۹	۴/۳	۲۶/۳	۵/۱	۰/۸	۷/۸	۰/۲	۰/۴	۱۱/۶	۳۲/۸	۴۴/۵	روستا	
۷۴/۷	۱۹/۷	۰/۰	۰/۳	۱۹/۴	۵۵/۰	۷/۱	۲۵/۵	۳/۷	۰/۷	۱۳/۲	۱/۱	۳/۷	۷/۸	۱۷/۶	۲۵/۳	کل	۲۵-۲۹ سال
۷۸/۲	۲۴/۳	۰/۰	۰/۴	۲۳/۹	۵۳/۹	۸/۱	۲۳/۲	۲/۰	۰/۶	۱۵/۷	۱/۴	۲/۹	۷/۱	۱۴/۷	۲۱/۸	شهر	
۶۸/۳	۱۱/۴	۰/۱	۰/۱	۱۱/۲	۵۶/۹	۵/۲	۲۹/۷	۶/۹	۰/۹	۸/۷	۰/۶	۵/۱	۹/۰	۲۲/۷	۳۱/۷	روستا	
۸۱/۵	۱۸/۶	۰/۰	۰/۳	۱۸/۲	۶۲/۹	۶/۹	۲۱/۳	۳/۶	۰/۶	۱۱/۱	۳/۰	۱۶/۴	۴/۶	۱۳/۹	۱۸/۵	کل	۳۰-۳۴ سال
۸۴/۳	۲۳/۲	۰/۰	۰/۴	۲۲/۸	۶۱/۰	۸/۶	۱۸/۹	۱/۶	۰/۳	۱۳/۴	۳/۷	۱۴/۴	۴/۱	۱۱/۶	۱۵/۷	شهر	
۷۶/۴	۱۰/۳	۰/۰	۰/۲	۱۰/۰	۶۶/۱	۳/۸	۲۵/۶	۷/۲	۱/۰	۶/۹	۱/۷	۲۰/۰	۵/۵	۱۸/۱	۲۳/۶	روستا	
۸۵/۹	۱۷/۴	۰/۱	۰/۴	۱۷/۰	۶۸/۵	۵/۷	۱۶/۴	۳/۱	۰/۶	۶/۷	۵/۳	۳۰/۷	۲/۰	۱۲/۱	۱۴/۱	کل	۳۵-۳۹ سال
۸۸/۵	۲۱/۹	۰/۰	۰/۵	۲۱/۴	۶۶/۶	۷/۲	۱۵/۰	۱/۲	۰/۳	۸/۴	۶/۹	۲۷/۶	۱/۶	۹/۹	۱۱/۵	شهر	
۸۱/۲	۹/۴	۰/۱	۰/۱	۹/۲	۷۱/۸	۲/۹	۱۹/۰	۶/۶	۱/۰	۳/۶	۲/۵	۳۶/۲	۲/۸	۱۵/۹	۱۸/۸	روستا	
۸۲/۹	۱۶/۹	۰/۱	۰/۶	۱۶/۲	۶۶/۱	۴/۷	۱۳/۳	۲/۴	۰/۲	۴/۴	۴/۶	۳۶/۴	۰/۸	۱۶/۲	۱۷/۱	کل	۴۰-۴۴ سال
۸۵/۱	۲۱/۴	۰/۱	۰/۸	۲۰/۴	۶۳/۷	۶/۱	۱۱/۸	۰/۹	۰/۱	۵/۵	۵/۷	۳۳/۶	۰/۷	۱۴/۲	۱۴/۹	شهر	
۷۹/۰	۸/۷	۰/۲	۰/۲	۸/۴	۷۰/۳	۲/۴	۱۶/۰	۵/۱	۰/۴	۲/۵	۲/۴	۴۱/۵	۱/۰	۱۹/۹	۲۱/۰	روستا	
۶۸/۰	۱۶/۳	۰/۱	۰/۶	۱۵/۷	۵۱/۷	۴/۴	۸/۷	۱/۴	۰/۳	۲/۳	۳/۳	۳۱/۳	۰/۲	۳۱/۸	۳۲/۰	کل	۴۵-۴۹ سال
۷۱/۲	۲۰/۸	۰/۱	۰/۷	۲۰/۰	۵۰/۵	۵/۷	۷/۳	۰/۳	۰/۱	۲/۹	۴/۲	۳۰/۰	۰/۱	۲۸/۷	۲۸/۸	شهر	
۶۲/۲	۸/۳	۰/۱	۰/۳	۷/۹	۵۳/۹	۱/۹	۱۱/۳	۳/۵	۰/۶	۱/۰	۱/۷	۳۳/۸	۰/۳	۳۷/۵	۳۷/۸	روستا	
۷۳/۸	۱۷/۸	۰/۱	۰/۴	۱۷/۴	۵۵/۹	۵/۹	۱۸/۴	۲/۸	۰/۵	۸/۵	۲/۷	۱۷/۱	۵/۲	۲۱/۰	۲۶/۲	کل	۱۵-۴۹ سال
۷۷/۴	۲۲/۲	۰/۰	۰/۵	۲۱/۷	۵۵/۲	۷/۲	۱۶/۵	۱/۳	۰/۳	۱۰/۲	۳/۵	۱۶/۱	۴/۶	۱۸/۰	۲۲/۶	شهر	
۶۷/۲	۹/۹	۰/۱	۰/۲	۹/۷	۵۷/۳	۳/۶	۲۱/۹	۵/۵	۰/۷	۵/۳	۱/۳	۱۸/۹	۶/۳	۲۶/۶۵	۳۲/۸	روستا	

همانگونه که در جدول ۷-۳ و نمودار ۷-۲ دیده می‌شود، پوشش انواع روش‌های پیشگیری از بارداری در سنین مختلف زنان تفاوت دارد و این نشانه‌ای از وجود یک رفتار باروری برنامه‌ریزی شده در خانواده‌های ایرانی است. این پدیده‌ای است که نشان‌دهنده موفقیت برنامه مزبور در سطح جامعه است. ولی:

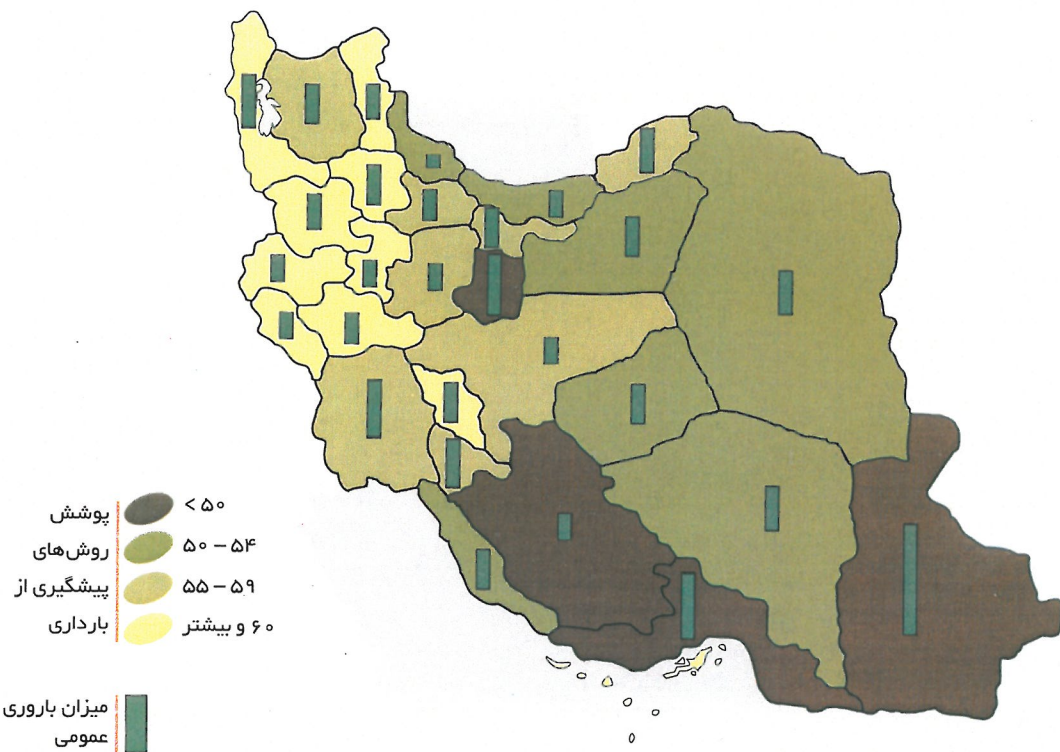
❖ این پدیده هنوز از نقاط ضعف محتوایی خود همچون ثابت بودن درصد پوشش روش‌های سنتی برخوردار است

❖ این پدیده هنوز در نقاط مختلف کشور از یک توزیع یکسان و همگنی برخوردار نیست

❖ گرچه روش‌های پایدار همچون بستن لوله در زنان با افزایش سن، پوشش بالاتری می‌یابد ولی نابرابری جنسی در به عهده گرفتن کاربرد روش هنوز معضل ماندگار در بهره‌مندی از روش‌های پایدار است.

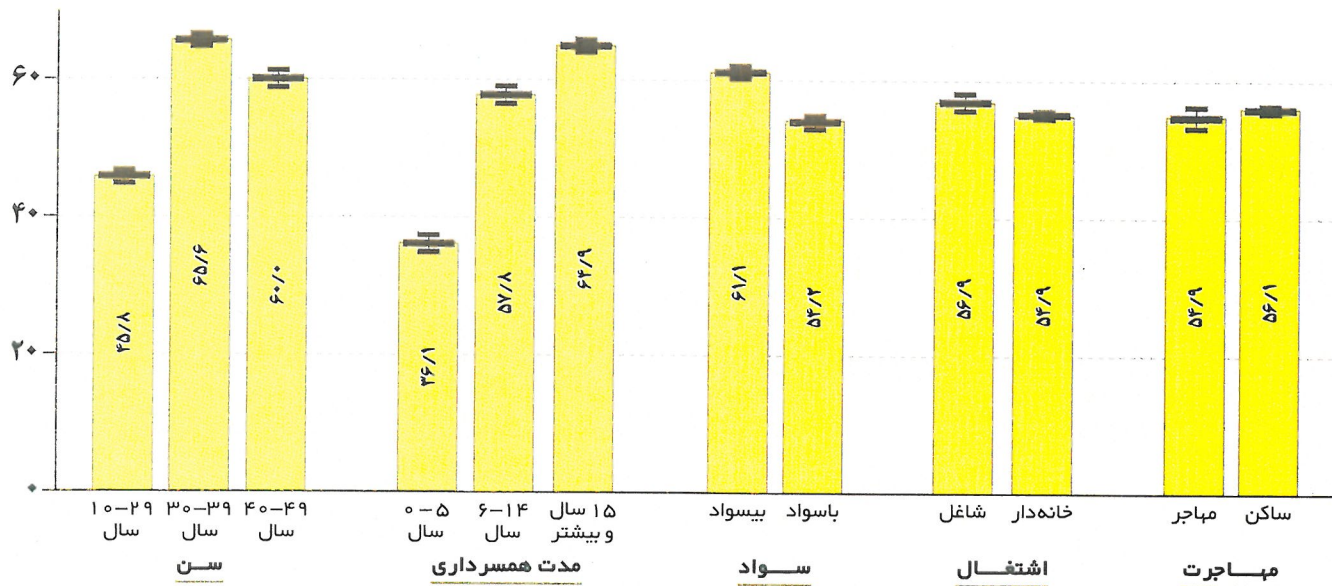
موفقیت برنامه تنظیم خانواده و کنترل موالید نشان‌دهنده این است که وقتی برنامه‌ریزی علمی در پناه اراده سیاسی و در دامن نیازمندی جامعه به اجرا درآید می‌توان نتایج مثبت آن را به سرعت مشاهده نمود.

نقشه ۱-۷) نمایش همزمان میزان باروری عمومی با میزان پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری در تفکیک استان

نمودار ۱-۷) میزان و فاصله اطمینان استفاده از روش‌های مدرن پیشگیری از بارداری در زنان ۱۰-۴۹ ساله

همسر دار بر حسب سن، مدت همسر داری، سواد، اشتغال و داشتن مهاجرت طی ۵ سال گذشته

در نگرش به این نمودار (۱-۷) باید توجه داشت که:

- میانگین سن زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله واجد شرایط تنظیم خانواده در بی‌سوادها ۳/۳۷ سال
- باسوادها ۲/۳۰ سال

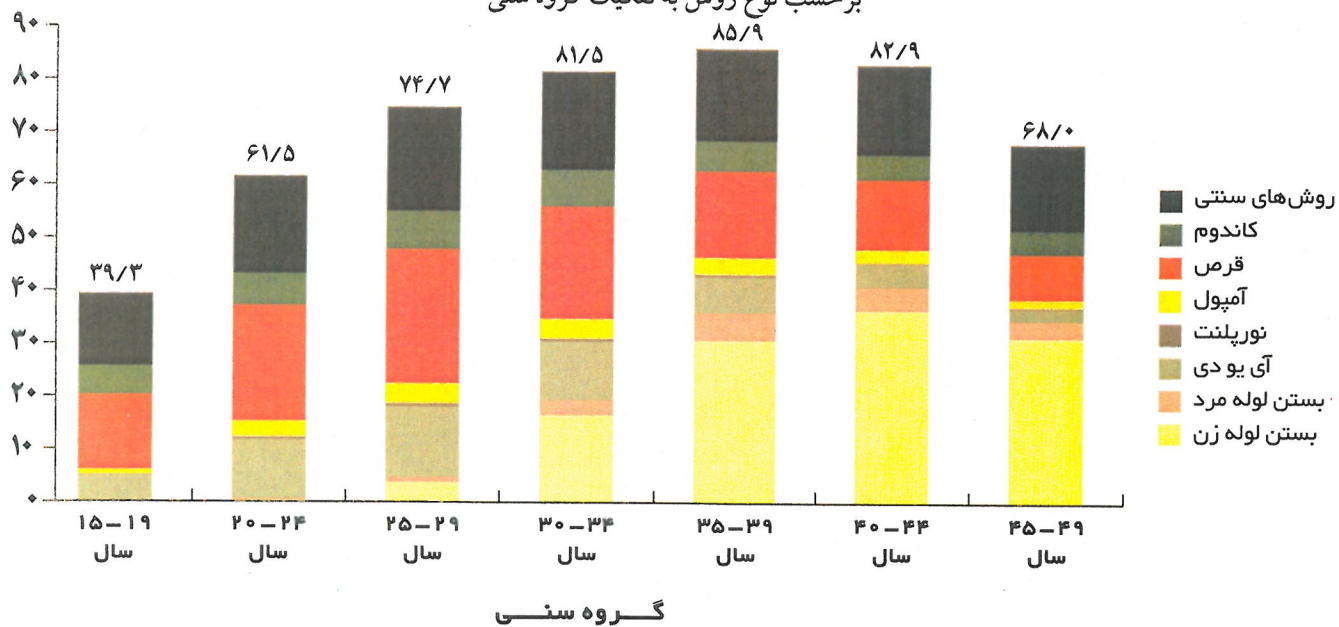
است. در واقع میزان پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری قبل از اینکه از سواد پیروی کند از سن و نیاز به تولد کودک پیروی می‌کند.

• کاهش پوشش روش‌های پیشگیری از بارداری در گروه سنی ۲۰-۴۹ سال در مقایسه با گروه سنی ۳۰-۳۹ سال می‌تواند در نتیجه

- افزایش یائسگی زودرس در این گروه سنی باشد
- فراوانی درآوردن رحم و تخمدان‌ها در این گروه سنی باشد
- فراوانی نازایی ثانویه در این گروه باشد.

نمودار ۲-۷) درصد شیوع استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری در زنان ۱۰-۴۹ ساله همسر دار

بر حسب نوع روش به تفکیک گروه سنی

رتبه‌بندی استان‌ها بر اساس شاخص‌های بهداشتی و اجتماعی گرچه در کشور از سابقه طولانی برخوردار نیست، ولی چند باری که طی سال‌های اخیر صورت گرفته، نشان داده است که:

- ❖ حساسیت و تحرک مسئولین استانی را می‌افزاید
- ❖ شرایط بهتری را برای اختصاص منابع در سطح ملی برای برخی از استان‌ها فراهم می‌کند.
- ❖ تساهل رتبه‌گذاران گاه به استفاده نابجا و غیرعلمی از رتبه‌های استانی و محکوم نمودن نابه‌حق مسئولین زحمت‌کش استانی منجر می‌شود.
- ❖ در سه جدول رتبه‌بندی که در این صفحه و صفحه بعد آمده سعی شده است که:
  - ❖ حساسیت‌ها در مسیر اجرایی نمودن تحقیقات کاربردی هدایت گردد و از تنش‌های بیهوده سیاسی و اجتماعی پیشگیری شود.
  - ❖ دامنه رتبه‌ها به منظور در نظر گرفتن عدم تفاوت‌های آماری تا حد ممکن گسترده‌تر باشد.
  - ❖ امید است این شیوه به عملیاتی نمودن تحقیقات کشوری و استانی کمک بیشتری نماید.

جدول ۴-۷) مقایسه بین استانی برای برخی از شاخص‌های اساسی بهداشت محیط و فاصله مقادیر استانی از متوسط کشوری

مقایسه بین استانی برای برخی از شاخص‌های اساسی	استان‌های نیازمند برنامه‌ریزی جدید (در محدوده ۲- - انحراف معیار و بیشتر)	استان‌های نیازمند بازبینی جدی برنامه‌ها (در محدوده ۱- تا ۲- - انحراف معیار)	استان‌های نیازمند بازبینی برنامه‌ها (در محدوده میانگین تا ۱- - انحراف معیار)	استان‌های با توفیق محدود در محدوده میانگین تا ۱+ انحراف معیار	استان‌های با توفیق نسبی در محدوده ۱+ تا ۲+ انحراف معیار	استان‌های با توفیق بیشتر در محدوده ۲+ انحراف معیار و بیشتر
درصد دسترسی خانوارها به آب آشامیدنی بهداشتی در مناطق روستایی میانگین ۸۶٪ انحراف معیار ۸/۴	سیستان و بلوچستان گیلان	کهگیلویه و بویراحمد هرمزگان کرمان	اردبیل سمنان کرمانشاه زنجان خوزستان آذربایجان شرقی	لرستان فارس قزوین خراسان بوشهر آذربایجان غربی تهران بدون شهر تهران	همدان کردستان مازندران گلستان اصفهان قم	یزد مرکزی چهارمحال و بختیاری
درصد خانوارهای شهری که سبزی خام مصرفی خود را به روش بهداشتی می‌شویند میانگین ۱۵/۹٪ انحراف معیار ۴/۵	اردبیل آذربایجان غربی یزد آذربایجان شرقی بوشهر مازندران گلستان	خوزستان	هرمزگان خراسان سمنان کردستان کهگیلویه و بویراحمد تهران بدون شهر تهران	قزوین زنجان سیستان و بلوچستان کرمانشاه همدان گیلان چهارمحال و بختیاری	فارس	شهر تهران ایلام

جدول ۵-۷) مقایسه بین استانی برای برخی از شاخص‌های اساسی بهداشت و تنظیم خانواده و فاصله مقادیر استانی از متوسط کشوری

رتبه‌بندی استان‌ها برای شاخص‌های اساسی	استان‌های نیازمند برنامه‌ریزی جدید (در محدوده -۲ - انحراف معیار و بیشتر)	استان‌های نیازمند بازبینی جدی برنامه‌ها (در محدوده -۱ تا -۲ - انحراف معیار)	استان‌های نیازمند بازبینی برنامه‌ها (در محدوده میانگین تا -۱ - انحراف معیار)	استان‌های با توفیق محدود در محدوده میانگین تا +۱ - انحراف معیار	استان‌های با توفیق نسبی در محدوده +۱ تا +۲ - انحراف معیار	استان‌های با توفیق بیشتر در محدوده +۲ - انحراف معیار و بیشتر
میزان باروری عمومی در مناطق شهری و روستایی کاهش باروری روند مثبت است : میانگین کشوری ۶۱ در هزار انحراف معیار ۱۵/۸	سمنان و یلوچستان	خراسان و یلوچستان	سمنان چهارمحال و بختیاری تهران بدون شهر تهران اردبیل گلستان آذربایجان شرقی یزد کرمان زنجان بوشهر آذربایجان غربی کهگیلویه و بویراحمد	اصفهان فارس مازندران ایلام کرمانشاه کردستان	مرکزی همدان قزوین لرستان کردستان	شهر تهران گیلان
درصد پوشش شش بار و بیشتر مراقبت دوران بارداری در زنانی که طی دو سال قبل زایمان کرده‌اند در شهر و روستا : میانگین ۷۹/۸٪ انحراف معیار ۸/۷	سمنان و یلوچستان هرمزگان	زنجان کرمان	خراسان کهگیلویه و بویراحمد خوزستان اردبیل آذربایجان غربی لرستان قزوین تهران بدون شهر تهران	شهر تهران آذربایجان شرقی ایلام گلستان کرمانشاه همدان مرکزی	کردستان یزد اصفهان فارس	سمنان گیلان چهارمحال و بختیاری مازندران بوشهر
درصد زنانی که ۲ سال اخیر توسط افراد آموزش دیده به کمک افراد آموزش دیده زایمان کرده‌اند در شهر و روستا : میانگین ۸۹/۶٪ انحراف معیار ۱۲/۶	سمنان و یلوچستان	کهگیلویه و بویراحمد هرمزگان آذربایجان غربی	کردستان لرستان اردبیل کرمان زنجان خراسان ایلام	آذربایجان شرقی گلستان کرمانشاه فارس تهران بدون شهر تهران شهر تهران یزد گیلان چهارمحال و بختیاری	بوشهر قزوین سمنان قم اصفهان مازندران مرکزی همدان	
درصد زنان ۱۰-۴۹ ساله همسر داری که از یک روش مدرن پیشگیری از بارداری استفاده می‌کنند در شهر و روستا میانگین ۵۵/۹٪ انحراف معیار ۷/۶	سمنان و یلوچستان	هرمزگان قم	یزد گیلان خراسان بوشهر کرمان شهر تهران مازندران سمنان	اصفهان مرکزی گلستان آذربایجان غربی تهران بدون شهر تهران کهگیلویه و بویراحمد آذربایجان شرقی	خوزستان فارس قزوین	زنجان همدان لرستان چهارمحال و بختیاری اردبیل ایلام کرمانشاه
درصد زنان همسر دار مصرف‌کننده قرص پیشگیری از بارداری که قرص را به روش صحیح مصرف می‌کنند در شهر و روستا : میانگین ۵۱/۵٪ انحراف معیار ۷/۱	مرکزی	گیلان گلستان	شهر تهران خراسان آذربایجان غربی بوشهر سمنان تهران بدون شهر تهران کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه قم فارس کردستان اصفهان مازندران	قزوین لرستان همدان یزد هرمزگان ایلام	خوزستان چهارمحال و بختیاری آذربایجان شرقی اردبیل سمنان و یلوچستان
درصد زنان همسر دار استفاده‌کننده از کاندام یا روش‌های سستی که از روش‌های پیشگیری اورژانس اطلاعی دارند (در شهر و روستا) : میانگین ۵۱/۵٪ انحراف معیار ۷/۱	گیلان	تهران بدون شهر تهران	گلستان هرمزگان مازندران زنجان آذربایجان غربی فارس کردستان قم	لرستان آذربایجان شرقی سمنان و یلوچستان چهارمحال و بختیاری خراسان ایلام بوشهر	قزوین همدان اردبیل شهر تهران مرکزی کرمان سمنان کهگیلویه و بویراحمد	اصفهان یزد

کرمانشاه
خوزستان

جدول ۶-۷) مقایسه بین استانی برای برخی از شاخص‌های اجتماعی و بهداشتی مربوط به کودکان و فاصله مقادیر استانی از متوسط کشوری

مقایسه استان‌ها برای شاخص‌های اساسی	استان‌های نیازمند برنامه‌ریزی جدید (در محدوده -۲- انحراف معیار و بیشتر)	استان‌های نیازمند بازبینی جدی برنامه‌ها (در محدوده -۱- تا -۲- انحراف معیار)	استان‌های نیازمند بازبینی برنامه‌ها (در محدوده میانگین تا -۱- انحراف معیار)	استان‌های با توفیق محدود در محدوده میانگین تا +۱+ انحراف معیار	استان‌های با توفیق نسبی در محدوده +۱ تا +۲+ انحراف معیار	استان‌های با توفیق بیشتر در محدوده +۲+ انحراف معیار و بیشتر
درصد کودکان زیر ۱۵ سال که بر خوردار از نعمت زندگی با پدر و مادر خود هستند در شهر و روستا: میانگین ۶/۸۰٪ انحراف معیار ۶/۸	سیستان و بلوچستان کهگیلویه و بویراحمد	هرمزگان کرمانشاه کردستان همدان	اردبیل خوزستان آذربایجان غربی خراسان کرمان لرستان گلستان	مرکزی فارس قزوین بوشهر سمنان تهران بدون شهر تهران چهارمحال و بختیاری	زنجان مازندران گیلان قم یزد تهران بدون شهر تهران چهارمحال و بختیاری	شهر تهران آذربایجان شرقی اصفهان
درصد کودکان ۵ تا ۱۵ سال که برابر تعریف به کار اشتغال ندارند در شهر و روستا: میانگین ۱/۸۶٪ انحراف معیار ۶/۵	قزوین زنجان	لرستان کهگیلویه و بویراحمد همدان	گلستان آذربایجان غربی خراسان اردبیل خوزستان آذربایجان شرقی کردستان	کرمانشاه گیلان اصفهان بوشهر کرمان چهارمحال و بختیاری تهران بدون شهر تهران	قم سمنان مازندران شهر تهران ایلام تهران بدون شهر تهران	سیستان و بلوچستان فارس
درصد کودکان زیر ۵ سال که طی دو هفته قبل به اسهال مبتلا نبوده‌اند در روستا: میانگین ۳/۸۶٪ انحراف معیار ۳/۶	سیستان و بلوچستان قزوین آذربایجان غربی خراسان	کرمانشاه کهگیلویه و بویراحمد لرستان اردبیل همدان تهران بدون شهر تهران مرکزی	گلستان	گیلان کرمان هرمزگان اصفهان آذربایجان شرقی خوزستان چهارمحال و بختیاری	زنجان قم کردستان فارس آذربایجان شرقی خوزستان چهارمحال و بختیاری	سمنان مازندران ایلام بوشهر یزد
درصد کودکان زیر ۵ سال که طی دو هفته قبل به ARI مبتلا نبوده‌اند در شهر: میانگین ۳/۸۶٪ انحراف معیار ۳/۶	کهگیلویه و بویراحمد گلستان مرکزی کرمانشاه	قزوین لرستان اصفهان آذربایجان غربی فارس گیلان شهر تهران چهارمحال تهران بدون شهر تهران	اردبیل مازندران خوزستان خراسان همدان کرمان کردستان بوشهر تهران بدون شهر تهران	زنجان یزد ایلام قم سیستان و بلوچستان	هرمزگان آذربایجان شرقی سمنان	